

Adroddiad i	Y Pwyllgor Archwilio
Dyddiad	15 Rhagfyr 2025
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyl
Swyddog Cyswllt	Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pwnc	Diweddariad i'r Cynllun Dirprwyo Ariannol

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi'i ddiweddarau i Aelodau'r Pwyllgor Archwilio i'w ystyried a'i gymeradwyo. Mae'r adolygiad hwn yn sicrhau bod y Cynllun yn parhau i fod yn cyd-fynd yn llawn â'r Rheoliadau Ariannol a'r Rheolau Gweithdrefn Contractau cyfredol, gan gryfhau llywodraethiant a chydymffurfiaeth ar draws yr holl weithgareddau ariannol a chaffael.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r adroddiad hwn yn esbonio'r rhesymeg dros ddiweddarau'r Cynllun Dirprwyo Ariannol ac yn crynhoi newidiadau allweddol, gan gynnwys terfynau ariannol diwygiedig, rolau cliriach, a gwell effeithlonrwydd gweithredol.

ARGYMHELLIAD

- 3 Bod yr Aelodau'n:
 - i) **Cymeradwyo'r Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi'i ddiweddarau.**

CEFNDIR

- 4 Mae'r Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi cael ei adolygu gan y Pwyllgor Cyllid a Chaffael a'i drafod yn anffurfiol a ffurfiol gan Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth. Sicrhodd yr adolygiadau hyn fod y newidiadau arfaethedig yn cyd-fynd â gofynion llywodraethiant ac anghenion gweithredol cyn cael eu cyflwyno i'w cymeradwyo'n ffurfiol.
- 5 Mae'r Cynllun Dirprwyo Ariannol cyfredol, a ddiweddarwyd ddiwethaf ym mis Ebrill 2023, yn diffinio terfynau ariannol a chyfrifoldebau awdurdodi ar gyfer uwch swyddogion ac adrannau. Mae'n sail i brosesau rheoli ariannol, caffael a dyfarnu contractau, gan sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gwneud o fewn terfynau cymeradwy ac yn unol â gofynion rheoleiddio.

- 6 Darperir terfynau'r Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi'i ddiweddaru yn [Atodiad 1](#), ac mae'r fersiwn cyfredol wedi'i gynnwys yn [Atodiad 2](#) er mwyn cyfeirio ato.

GWYBODAETH

Rhesymeg dros Ddiweddaru

- 7 Mae'r Rheoliadau Ariannol a'r Rheolau Gweithdrefn Contractau wedi'u hadolygu a'u diweddaru. Rhaid i'r Cynllun Dirprwyo Ariannol adlewyrchu'r newidiadau hyn er mwyn parhau i gydymffurfio.
- 8 Mae'r diweddariad yn egluro terfynau, rolau a chyfrifoldebau dirprwyedig, gan leihau amwysedd a chefnogi gwneud penderfyniadau effeithiol.
- 9 Bydd terfynau diwygiedig, cyson yn symleiddio cymeradwyaethau ac yn gwella ymwybyddiaeth.

Newidiadau Allweddol Arfaethedig (Drafft 2025)

- 10 **Terfynau Dirprwyedig wedi'u Diweddaru:** Mae trothwyon ariannol ar gyfer awdurdodi wedi'u diwygio i adlewyrchu anghenion gweithredol cyfredol a pharodwydd i dderbyn risg. Yn fwyaf nodedig, mae'r terfyn ar gyfer Rheolwyr Ardal/Penaethiaid Adrannau wedi cynyddu i £120,000 yn unol â chaffael, gyda'r gallu i ddirprwyo cymeradwyaeth o hyd at £30,000 i Ddirprwy Benaethiaid Adrannau neu gyfwerth.
- 11 **Dyfarniadau Prydles a Grantiau:** Mae darpariaeth newydd yn gosod terfynau dirprwyedig ar gyfer dyfarniadau prydles a grantiau, gan sicrhau rheolaeth a goruchwyliaeth gyfrannol.
- 12 **Cynllun Syml:** Mae'r Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi'i ddiweddaru wedi'i symleiddio, gyda llai o gategoriau/colofnau, oherwydd rheolaethau adeiledig gwell o fewn y system a gwell dealltwriaeth a chydymffurfiaeth â'r Rheolau Gweithdrefn Contractau.
- 13 **Newidiadau i'r Sefydliad:** Mae angen achos busnes wedi'i gymeradwyo drwy'r broses gosod cyllideb ar gyfer unrhyw newidiadau i'r sefydliad neu swyddi newydd. Bydd unrhyw ofynion AD, megis y Broses Cais am Swydd, yn dal i fod yn angenrheidiol.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi'i ddiweddaru yn cefnogi amcanion llesiant sefydliadol trwy hyrwyddo tryloywder, atebolrwydd a gwneud penderfyniadau effeithlon.
Cyllideb	Mae terfynau ariannol diwygiedig yn adlewyrchu anghenion gweithredol cyfredol a pharodrwydd i dderbyn risg, gan alluogi caffael a rheoli contractau mwy ymatebol. Er nad oes angen cynnydd ar unwaith yn y gyllideb, bydd y newidiadau yn gwella dyrannu adnoddau ac yn lleihau gorbenion gweinyddol.
Cyfreithiol	Mae cydymffurfiaeth â Rheoliadau Ariannol a Rheolau Gweithdrefn Contractau wedi'u diweddaru yn sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion statudol a llywodraethiant. Mae hyn yn lleihau'r amlygiad i heriau cyfreithiol ac yn cryfhau sicrwydd archwilio.
Staffio	Bydd awdurdod dirprwyedig a phrosesau cymeradwyo cliriach yn grymuso rheolwyr ac yn lleihau rhwystrau.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae'r Cynllun yn parhau i fod yn gyson â safonau'r Gymraeg a chydraddoldeb, gan sicrhau arferion cynhwysol mewn penderfyniadau ariannol a chaffael. Ni ragwelir unrhyw effaith andwyol.
Risgiau	Gallai methu â mabwysiadu'r Cynllun wedi'i ddiweddaru arwain at beidio â chydymffurfio â rheoliadau diwygiedig, risg llywodraethiant cynyddol, ac aneffeithlonrwydd gweithredol. I'r gwrthwyneb, mae gweithredu yn lleihau'r risgiau hyn ac yn gwella rheolaeth sefydliadol.

Afodiad 1: Cynllun Dirprwyo Ariannol wedi'i Ddiweddaru

	Budget Changes	Revenue Expenditure and Contracts	Capital Expenditure			Specialist		Staffing			Grant Awards
Limits Up to:	FRA Budget transfers between budget headings	Individual Orders / Requisitions/ annual Orders. Supplier Contracts. Framework Contracts. General Contracts/SLAs (value over lifetime of contract). Includes direct awards (waivers)	All Capital Expenditure	Disposals (original cost)	Property or Equipment Leases {Grant/ Termination} Annual Value	Settlement of Legal Claims and Losses	Stock/ Equipment Write Off	Changes to Establishment / New Posts	Changes to Existing Posts	Secondments	Grant Awards
Fire and Rescue Authority	Reported in outturn report	By exception (AC to determine)	Approval of capital budget and in year reporting	Land & buildings: all	Land & buildings: all						Reported in outturn report
Chair of FRA		Reported									
Audit Committee		over £1.0m reported to Audit Committee									
Service Leadership Team			Review of capital plan	Land & buildings: all	Land & buildings: all			Approval of Business Case and subsequent HR Process (JRP)			
Treasurer	notification over £250,000		Review of capital plan	Land & buildings: all			over £5,000				
Chief Fire Officer	over £250,000	over £500,000	over £500,000	£1,000,000	Land & buildings: all	over £500,000					Over £50,000
ACFO-Finance & Resources	£250,000	£500,000	above £120,000 to £500,000			£500,000					£50,000
Principal Officers		£250,000	Sign off of capital bids	£250,000	Above £12,000 pa (except land and buildings)		£5,000 inform HoF&P		Sign off	Sign off	£25,000
Area Manager/Head of Department (SLT members)		£120,000 (across lifetime of contract)	Up to £120,000 once business case has been approved	£120,000	Up to £12,000pa		£1,000 inform HoF&P		*JRP	Yes	£12,000
Head of Finance & Procurement	£120,000		All orders	Informed - all	Informed -all	ACFO informed £120,000	£1,000		*JRP	Informed - all	Informed - all

Afodiad 2: Cynllun Dirprwyo Ariannol Cyfredol

	Budget Changes	General Expenditure	Contracts		Capital Expenditure					Specialist			Procurement Waivers	Staffing		
Limits Up to:	FRA Budget transfers between budget headings	Individual Orders / Requisitions/ annual Orders or total contract value {unless otherwise noted}	Supplier Contracts. Framework Contracts. General Contracts/SLAs (value over lifetime of contract)	Grant Awards	Buildings & Engineering Works	Vehicles & Equipment	ICT: Telecoms, Systems, Software, Consultancy.	Disposals (original cost)	Property or Equipment Leases {Grant/ Termination} Annual Value	Settlement of Legal Claims and Losses	Stock/ Equipment Write Off	External Consultancy support. {Total Value for Duration Service	All Values	Changes to Establishme nt/ New Posts	Changes to Existing Posts	Secondments
Fire and Rescue Authority	Reported in outturn report	Reported in outturn report	By exception (AC to determine)	Reported	Approval of capital budget and in year reporting			Land & buildings: all	Land & buildings: all							
Chair of FRA			Reported													
Audit Committee			over £1.0m reported to Audit Committee													
Service Leadership Team					Review of capital plan			Land & buildings: all	Land & buildings: all					Sign off		
Treasurer	notification over £250,000				Review of capital plan			Land & buildings: all								
Chief Fire Officer	over £250,000	over £500,000	All	All	over £500,000			£1,000,000	Land & buildings: all	over £500,000			over £500,000	Sign off		
Principal Officers		£250,000	£250,000	For areas of responsibility	Sign off of capital bids			£250,000	Above £3,000 pa (except land and buildings)		over £1,000 inform HoF&P	Informed by SLT members > £10k Over £10,000	up to £500,000	Sign off	Sign off	Sign off
ACFO-Finance & Resources	£250,000	£500,000		All	above £80,000 to £500,000					£500,000						
Area Manager/Head of Department (SLT members)		£80,000	up to £10,00 pa annum or one off costs up to £40,000	Informed	Up to £80,000 once business case has been approved			£40,000	Up to £3,000 pa		up to £1,000 inform HoF&P	£10,000	Sign off waiver request	*JRP	*JRP	Yes
Head of Finance & Procurement	£100,000			Informed - all	All orders			Informed - all	Informed - all	ACFO informed £80,000	up to £1,000	£10,000	40000 informed - all	Informed - all	*JRP	Informed - all